

мавзу. Стандартлар, маҳсулотлар ва хизматларни сертификатлаштириш

Тошкент – 2020

РЕЖЖА:

- 1.Стандартлаштиришнинг илмий асослари ва тамойиллари**
- 2. Стандартлаштиришнинг маҳсулот сифатини бошқаришдаги ўрни**

* Стандартлаштириш — мавжуд ёки бўлажак масалаларга нисбатан умуман ва кўп марта татбиқ этиладиган талабларни белгилаш орқали маълум соҳада энг мақбул даражада тартиблаштиришга йўналтирилган илмий-техникавий фаолиятдир (ISO/IEC).

** 1.Стандартлаштиришнинг
илмий асослари ва
тамойиллари*

* XX асрнинг иккинчи ярмидан бошлаб умумжаҳон ривожланишида стандартлар, стандартлаштириш масалалари, биринчи навбатда, маҳсулот ва хизматларни, аҳолининг ҳаёти, соғлиғи ва мол-мулки, атроф-муҳит учун хавфсизлигини таъминлаш, савдо-иқтисодий ва илмий техникавий ҳамкорликда техник тўсиқларни бартараф этиш ва энг муҳим ички ва ташқи бозорга ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар сифатини ҳамда рақобатбардошлигини оширишни таъминлашга қаратилган самарали воситага айланди.

- * Стандартлаштиришнинг жаҳон тажрибаси ва ривожланган мамлакатларда бу соҳада қилинаётган ишлар шуни кўрсатадики, Стандартларнинг юқори сифати ва самарадорлигини таъминлаш учун уларни ишлаб чиқариш босқичида қуйидаги мажбурий тамойилларни бажариш керак:
- * **Тизимийлик тамойили.** Техникавий тараққиёт ва ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатини ошириш ишлаб чиқариш жараёнини таъминловчи одамлар меҳнатини, меҳнат воситалари қўлланаётган жихозлар, мосламалар, асбоблар, назорат воситалари ва бошқалар мажмуини ва меҳнат предметлари ишлаб чиқарилаётган маҳсулотни яратиш ва ундан фойдаланишнинг барча босқичларини ўз ичига олган ишлаб чиқаришнинг ижтимоий жараёнига тизимий ёндашишнинг объектив заруратини талаб қилади.

* Ўзбекистонда мустақилликнинг дастлабки йилларидан бошлаб ривожланган давлатлар тажрибасига асосланган ҳолда республикада стандартлаштиришнинг ҳозирги замон тизимини ва унинг қонуний базасини яратилишига жиддий эътибор берилди. Республика Вазирлар Маҳкамасининг 1992 йил 2 мартдаги 93-сонли “Ўзбекистон Республикасида стандартлаштириш бўйича ишларни ташкил этиш тўғрисида”ги қарори билан Ўзбекистон стандартлаштириш давлат тизимининг асосий принциплари белгилаб берилди. 1993 йил 28 декабрда Ўзбекистон Республикасининг “Стандартлаштириш тўғрисида”ги Қонуннинг қабул қилиниши ва унинг ҳаётга тадбиқ этилиши мамлакатимиз тарихида муҳим воқеа ҳисобланади

* 2. Стандартлаштиришнинг маҳсулот сифатини бошқаришдаги ўрни

- * “Ўзстандарт” агентлиги, стандартлаштириш соҳаси бўйича фаолиятини ўз қошидаги стандартлаштириш, метрология ва сертификатлаштириш илмий-тадқиқот институти (СМСИТИ), стандартлаштириш ва метрология бўйича ҳудудий бошқармалар, Ахборот-маълумот маркази орқали амалга оширади. Агентлик қошидаги Қорақалпоғистон Республикаси ва республиканинг 12 та вилоятларида ҳамда Тошкент шаҳрида жойлашган, жами 14 та бошқармалар фаолият юритади.
- * Стандартлаштириш ва метрология бошқармаларида, стандартлар ва ўлчаш воситалари устидан назорат олиб борувчи давлат инспекторлари фаолият кўрсатадилар. Назорат олиб боришдан ташқари, улар томонидан меъёрий ҳужжатларнинг экспертизаси ўтказилади ва давлат рўйхатига олиш бўйича тегишли ишлар бажарилади.

*Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2004 йил 6 июлдаги 318-сон “Маҳсулотларнинг сертификатлаштириш тартиботини соддалаштиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”, 2004 йил 22 июлдаги 349-сон “Корхоналарда халқаро стандарт талабларига жавоб берадиган сифатни бошқариш тизимини жорий этиш бўйича тадбирлар тўғрисида” ва 2004 йил 5 августдаги 373-сон “Ўзбекистон давлат стандартлаштириш, метрология ва сертификатлаштириш агентлиги тузилмасини такомиллаштириш ва унинг фаолиятини ташкил этиш тўғрисида”ги қарорлари стандартлаштириш Дастурида ҳамоҳанг бўлади.